



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 153/2023-10

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Petra Straku (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátkou JUDr. Ivetou Ďurčatovou, Kollárova 35, Martin, proti uzneseniu Okresného súdu Martin č. k. 18Cb/1/2022 z 19. decembra 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 13. marca 2023 domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1, na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“). Tiež navrhuje zrušiť namietané uznesenie, vec vrátiť na ďalšie konanie a priznať náhradu trov konania.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ sa pred Okresným súdom Banská Bystrica v rámci upomínacieho konania, neskôr na okresnom súde (vec postúpená pre nedoručenie platobného rozkazu), domáhal proti žalovanému zaplata sumy 652 eur s príslušenstvom z titulu neuhradeného nájomného. Okresný súd rozsudkom pre zmeškanie z 8. júna 2022 zaviazal žalovaného povinnosťou zaplatiť sťažovateľovi požadovanú sumu a priznal mu nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

3. Vyššia súdna úradníčka okresného súdu (ďalej len „VSÚ“) uznesením zo 14. októbra 2022 v spojení s namietaným uznesením sudkyne okresného súdu priznala sťažovateľovi náhradu trov konania vo výške 144,56 eur (trovy právneho zastúpenia a súdny poplatok za podanie návrhu). Sťažovateľovi sa ale nepriznala náhrada trov konania za úkon právnej služby spočívajúci vo vyhotovení predžalobnej výzvy s odôvodnením, že trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním

a bránením práva. Predžalobná výzva bola vyhotovená 30. septembra 2020, t. j. pred začatím konania pred súdom. Okresný súd sťažovateľovi tiež nepriznal náhradu trov konania za úkon právnej služby spočívajúci v podaní „*Návrhu na pokračovanie v konaní*“, keďže išlo o úkon vo veci samej.

II.

4. K nepriznaniu nároku na náhradu trov konania za podanie predžalobnej výzvy sťažovateľ uviedol, že návrh na vydanie platobného rozkazu bol podaný jeho právnym zástupcom v rámci upomínacieho konania prostredníctvom na to určeného elektronického formulára. V elektronickom formulári časti „E“ je upravený spôsob uplatnenia náhrady trov konania, v ktorej si sťažovateľ uplatnil aj nárok na náhradu trov konania za predžalobnú výzvu. V rámci upomínacieho konania boli na základe vydaného platobného rozkazu sťažovateľovi priznané trovy konania aj za predžalobnú výzvu. Vo vzťahu k nepriznaniu náhrady trov konania za podanie „*Návrhu na pokračovanie v konaní*“ považuje namietané uznesenie okresného súdu za arbitrárne. Argumentuje, že ide o písomné podanie vo veci samej, bez ktorého by došlo v zmysle § 10 ods. 2 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov k zrušeniu platobného rozkazu a zastaveniu upomínacieho konania a žiadnym spôsobom nezavinil, že sa žalovanému nepodarilo doručiť platobný rozkaz do vlastných rúk.

III.

5. V prípadoch, keď sťažovatelia namietajú porušenie svojich ústavou, resp. dohovorom zaručených práv rozhodnutím všeobecného súdu týkajúcim sa náhrady trov konania, je ústavný súd (aj vo svojej doterajšej judikatúre) zdržanlivý, vychádzajúc z toho, že problematika trov konania má vo vzťahu k predmetu konania pred všeobecnými súdmi akcesorickú povahu, a preto k zrušeniu namietaného výroku o trovách konania pristupuje iba výnimočne (porovnaj IV. ÚS 45/06, I. ÚS 156/2010, IV. ÚS 40/2011, IV. ÚS 583/2018). Otázka náhrady trov konania dosahuje ústavnoprávnu dimenziu len vtedy, pokiaľ by bol v procese interpretácie a aplikácie príslušných ustanovení všeobecne záväzného právneho predpisu zo strany všeobecného súdu obsiahnutý prvok svojvôle alebo extrémny rozpor s princípom spravodlivosti (napr. v dôsledku prepíateho formalizmu) či celkom nedostatočného odôvodnenia vydaného rozhodnutia.

6. Ústavný súd sa oboznámil s obsahom odôvodnenia namietaného uznesenia sudkyne okresného súdu v spojení s odôvodnením uznesenia VSÚ (právny názor zakotvený v ustálenej judikatúre ústavného súdu zahŕňa požiadavku komplexného posudzovania rozhodnutí všeobecných súdov, ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania (IV. ÚS 350/09, II. ÚS 112/2020, III. ÚS 347/2021).

7. Sudkyňa okresného súdu v namietanom uznesení vo vzťahu k nepriznaniu odmeny za právnu službu spočívajúcu vo vyhotovení predžalobnej výzvy uviedla, že zo samotného slovného označenia tohto úkonu právnej služby je zrejmé, že ide o úkon, ktorý bol uskutočnený pred samotným podaním žaloby na súd. Stotožnila sa s názorom VSÚ, podľa ktorého sa sťažovateľ nemôže domáhať náhrady odmeny za úkon právnej služby spočívajúcej v predžalobnej výzve v rámci náhrady trov konania. Sťažovateľ si mohol náklady súvisiace s predžalobnou výzvou uplatniť priamo v žalobe popri istine, úrokoch či úrokoch z omeškania, a to ako náklady spojené

s uplatnením pohľadávky, ktoré mohol subsumovať v rámci časti „D“ elektronického formulára pod kolónku „*náklady spojené s uplatnením pohľadávky*“.

8. Vo vzťahu k nepriznaniu odmeny za úkon právnej služby spočívajúci v podaní „*Návrhu na pokračovanie v konaní*“ sudkyňa okresného súdu uviedla, že nejde o podanie týkajúce sa veci samej, pretože išlo o jednovetný procesný návrh. V tejto súvislosti podotkla, že v prevažnej väčšine súdnych sporov býva takýto návrh súčasťou vyjadrenia sa žalobcu k podanému odporu zo strany žalovaného, za ktorý súd priznáva právnomu zástupcovi žalobcu odmenu len jedenkrát, a to za písomné podanie na súde týkajúce sa veci samej. O takýto prípad však vo veci sťažovateľa nešlo, keďže sa žalovanému nepodarilo doručiť platobný rozkaz.

9. Ústavný súd považuje závery okresného súdu za ústavne akceptovateľné. Poznamenáva, že podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka si sťažovateľ mohol popri pohľadávke uplatniť aj príslušenstvo spočívajúce okrem iného aj v nákladoch spojených s jej uplatnením, pod ktoré možno zahrnúť napríklad poštovné, cestovné, ako aj právne služby, kde možno zaradiť aj náklad súvisiaci s odmenou pre advokáta za vyhotovenie predžalobnej výzvy (pozri tiež III. ÚS 60/2022, III. ÚS 65/2022, III. ÚS 642/2021). Náhradu trov konania za úkon právnej služby za podanie „*Návrhu na pokračovanie v konaní*“ ústavný súd považuje odôvodnenie nepriznania náhrady trov konania rovnako za ústavne akceptovateľné. Sudkyňa odôvodnila, prečo sťažovateľovi nepriznala náhradu trov konania za podaný návrh s poukazom na zaužívanú aplikačnú prax.

10. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (porov. III. ÚS 79/2012).

11. Okresný súd sa v namietanom uznesení vysporiadal s argumentáciou sťažovateľa a uznesenie nemožno považovať za svojvoľné či arbitrárne. Ústavný súd preto podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ústavnú sťažnosť odmietol pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. marca 2023

Robert Šorl
predseda senátu